

[Grethe Fenger Møller]

Konservative Folkeparti modstandere af eksklusivaftaler som princip. Men den andet og meget væsentlige ting er, at hvis og når man har eksklusivaftaler, må det være sådan, at det ikke går ud over det enkelte menneske. Der må være tale om en beskyttelse af menneskerettighederne.

For Det Konservative Folkeparti har det, lige siden vi for første gang fremsatte forslag om forbud mod eksklusivaftaler – det var i midten af 1950'erne – været en afgørende mærkesag at få løst disse problemer. Som bekendt vedtog Folketinget i 1982 en lov herom. Det var et lovforslag, der var fremsat af den daværende socialdemokratiske regering, fordi Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol havde afsagt en dom og Danmark kunne komme i den situation, at vi også kunne blive indklaget for Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol for overtrædelse af Menneskerettighedskonventionen.

Derfor kom den såkaldte 1982-lov, som fastslog to hovedprincipper, nemlig at en arbejdsgiver ikke må afskedige en lønmodtager, fordi denne er medlem af en forening eller en bestemt forening, og – hvad der måske er mere relevant i denne sammenhæng – lovens § 2 om, at man som arbejdsgiver ikke må afskedige en lønmodtager, fordi denne ikke er medlem af en forening eller en bestemt forening.

De sanktioner, som følger af loven fra 1982, er, at såfremt en lønmodtager afskediges i strid med lovens bestemmelser, skal der betales en godtgørelse, men den kan ikke overstige 78 ugers løn og skal i øvrigt fastsættes under hensyn til lønmodtagerens ansættelsestid og sagens omstændigheder i øvrigt.

Vi advarede fra Det Konservative Folkepartis side i 1982 og sagde, at denne lovgivning ikke var vidtgående nok. Vi mente ikke, at det var tilstrækkeligt til at sikre det enkelte menneskes frihed til selv at kunne afgøre, hvilken form for organisationstilknytning man ønskede sig, men det var det, man kunne få et flertal for i 1982.

Jeg forstår godt, at statsministeren i dag i sit svar til fru Pia Kjærsgaard tager udgangspunkt i den dom, Højesteret afsagde i oktober måned i den såkaldte HT-sag, for jeg mener, at denne dom er bemærkelsesværdig ved, at selv om Højesteret stadfæster Landsrettens dom for så vidt angår de beløb,

Landsretten tilkendte de afskedigede chauffører, ændrer Højesteret præmisserne i sagen. Højesteret siger således, at afskedigelserne skal bedømmes efter foreningsfrihedsloven, og fastslår også, at der ikke er noget krav på genansættelse, og at chaufførerne ikke på loven kan støtte krav om, at afskedigelsen anses for ugyldig.

Det er den første dom, hvor Højesteret har taget stilling til foreningsfrihedsloven, og jeg synes, det er meget relevant, at vi nu har denne dom. Det er væsentligt at fastslå, at Højesteret har konstateret, at afskedigelserne var ulovlige. Dette er godt og rigtigt.

Men det er også nok rigtigt, at mange i befolkningen har følt, at de godtgørelser, der er tale om, mellem 75.000 og 175.000 kr., ikke er tilstrækkelige, at det på en måde virker stødende. Vi ved jo, at de personer, der var omfattet af konflikten, senere har haft store vanskeligheder med at finde anden beskæftigelse, og derfor synes det at være en meget ringe godtgørelse, de pågældende har fået. Men som sagt, Højesteret har jo måttet overholde den lov og følge den lov, Folketinget har vedtaget.

Jeg synes, det er meget positivt, at statsministeren i dag så klart har tilkendegivet, at regeringen nu har igangsat et udredningsarbejde for at få loven ændret. Det er væsentligt at fremhæve, at loven nu skal ændres, således at der bliver en ret til genansættelse, og, såfremt en genansættelse ikke kan finde sted, skal der være hjemmel til en større godtgørelse. Jeg mener, at dette er væsentligt.

Jeg mener også, at det kommer til at få betydning, fordi der i disse sager jo ikke er tale om en konflikt mellem en arbejdsgiver og en lønmodtager, men om en konflikt mellem nogle lønmodtagere indbyrdes. Jeg tror, det er meget væsentligt, når arbejdsgiveren skal tage stilling til, om han vil give efter for det pres, der er, og også lønmodtagerne, der udsætter andre lønmodtagere for et sådant pres, at de ved, at selv om de udøver en sådan pression, kan de komme i den situation, at de pågældende bliver genansat, og hvis ikke det sker, kommer det i hvert tilfælde til at koste dyrt.

Det er meget væsentligt, at vi nu kommer i gang og får taget de fornødne initiativer, således at vi kan få sikret organisationsfriheden. Jeg tror, det er væsentligt, at vi har muligheder for at have en balance mellem, at